

Tisztelt Olvasóink!

Az MTA új vezetése megkezdte munkáját. Az Akadémia Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságában is újjult erővel fogjuk végezni feladatainkat.

E havi lapszámunkból felhívom a figyelmüket a nemrég külső taggá választott külhoni tudóstársaink székfoglaló előadásaira, amelyek fölkerültek az Akadémia YouTube-csatornájára és megtekinthetők.

A rendezvények száma még jelentős, a nyári pihenés jelei még nem látszanak. Kérem, hogy az új akadémiai ciklusban is kísérjék figyelemmel hírlevelünket.

Kocsis Károly elnök

ELISMERÉSEK, DÍJAK

 Amerikai—magyar kutatókat méltattak és **díjaztak** Washingtonban.
[Bővebben:](#)

 Euler-díjat kapott **Barabási-Albert László** hálózatkutató fizikus, a Northeastern Egyetem kutatóközpont-vezető professzora, az MTA külső tagja.
[Bővebben:](#)

 Koncz István-díjat kapott **Oláh Tamás** teatrológus, az Újvidéki Egyetem docense, az MTA köztestületének külső tagja.
[Bővebben:](#)

 Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége Díjat kapott a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem **Közép-európai Tanulmányok Kara**.
[Bővebben:](#)

KUTATÁSOK

 Kutatók szerint a **Bánság** egyik legfontosabb **avar kori leletegyüttesét** tárták föl Temesvár mellett.
[Bővebben:](#)

 A **bihari földvárban** megtalálták **Szent László székesegyházának nyomait**.
[Bővebben:](#)

 9-10. századi **rovásírási bronztükröt** találtak a kelet-horvátországi Újlak közelében, **Vinkovciban**.
[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

 A kolozsvári **Babeş—Bolyai Tudományegyetem első** helyen áll a **Romániai Egyetemek Országos Metarangsorában**.
[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

 Eszéken jelent meg **A Rétfalui ekklésiai tanács gyűléseinek munkáit magába foglaló könyv. 1813dik esztendőől fogva** című forráskiadvány. Szerkesztette **Nyári Denisz és Marin Blaženović**.
[Bővebben:](#)

 Megjelent **Lábadi Károly A remény Zsinata — Hercegszöllős, 1576—2026** című kötete. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.
[Bővebben:](#)

 Megjelentek a Scientia Kiadó új kiadványai:

 Barabás Andrea: A legkisebb is számít. A tanulói eredményességet befolyásoló tényezők a romániai magyar kisebbségi oktatásban.
[Bővebben:](#)

 Közvetítés / Transfer. Tanulmányok a 2025. március 21—22-én megrendezett konferencia előadásából. Szerkesztette **Lajos Katalin** et al.
[Bővebben:](#)

 Imre Attila: Basics of Word Processing for Thesis Writing.
[Bővebben:](#)

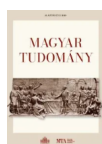

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

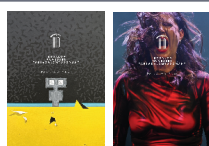
Megjelent **Lucia Molnár Satinská** *Maďarčina v Bratislave*, vagyis A magyar nyelv Pozsonyban című monográfiája.

[Bővebben:](#)

Megjelent a **Magyar Tudomány májusi** száma, amelynek fő témája a 200 éves Akadémiai Könyvtár.

[Bővebben:](#)

Megjelent a vajdasági **Híd** folyóirat **1–2.** és **3–4.** száma. Főszerkesztő: **Sági Varga Kinga**.

[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

Kitelepítés, kihelyezés címmel jelent meg a **Korunk júniusi** lapszáma. Főszerkesztő **Kovács Kiss Gyöngy**, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

BÉCSI NAPLO online **Seidler Andrea** és **Csire Márta** tanulmányát olvashatják el a világhálón, amelynek címe: **Magyarok Ausztriában — Kisebbségvédelem és migráció: két valóság, egy nyelv.**

[Bővebben:](#)

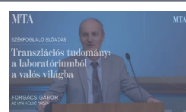
A Journal of Multilingual and Multicultural Development című folyóiratban jelent meg **Cserniczkó István** (külső tag) és **Hires-László Kornélia** (külső köztestületi tag) **Toponymy, language policy, and symbolic space in Hungary, Romania, and Ukraine: legal frameworks and linguistic landscapes** című tanulmánya.

[Bővebben:](#)

Megtekinthetik a világhálón **Hetényi György** geofizikusnak, a University of Lausanne professzorának, az MTA külső tagjának a márciusban megtartott **székfoglaló előadását**, melynek címe A hegységképződési folyamatok tér- és időbeli skálái.

[Bővebben:](#)

Márciusban tartotta meg **székfoglaló előadását** az Akadémián **Forgács Gábor** biofizikus, a Clarkson Egyetem professor emeritusa, az MTA külső tagja, amelyet megtekinthetnek a világhálón.

[Bővebben:](#)

Áprilisban tartotta meg **székfoglaló előadását** **John Rasko** hematológus, patológus kutató, a Sydney-i Egyetem professzora, az MTA külső tagja From Paprika to Pluripotency. Promises, Pitfalls, and Perils in the Regenerative Rewriting of Human Biology címmel, amelyet megtekinthetnek a világhálón.

[Bővebben:](#)

Szintén áprilisban tartotta meg **székfoglaló előadását** az Akadémián **László Attila Zoltán** régész, a jászvásári Alexandru Ioan Cuza Tudományegyetem professor emeritusa, az MTA külső tagja Centrum a periferián. Az erdélyi régészet a régiséggyűjtéstől a tudományig. A kolozsvári régészeti iskola kutatásszemléletéről címmel, amelyet megtekinthetnek a világhálón.

[Bővebben:](#)

Utazásom a neuropatológiában — a hagyományos módszerektől a neurodegeneratív betegségek megértésig címmel tartotta meg **székfoglaló előadását** Budapesten áprilisban **Révész Tamás** neuropatológus, a University College London Queen Square Institute of Neurology professor emeritusa, az MTA külső tagja, amelyet megtekinthetnek a világhálón.

[Bővebben:](#)

Hullámvasúttal a fehérjék nyomában volt a címe **Kolossváry István** elméleti kémikus, a Biokol Research, Acton, Massachusetts vezető kutatója, az MTA külső tagja áprilisi **székfoglaló**

előadásának, melyet megtekinthetnek a világhálón.

[Bővebben:](#)

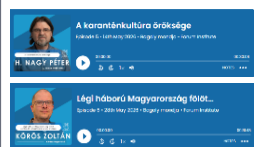
Az alakfelismeréstől a mesterséges intelligenciáig — szemelvények a gépi tanulás matematikájából címmel tartotta meg **székfoglaló előadását** áprilisban Budapesten **Lugosi Gábor** villamosmérnök, matematikus, az ICREA és a Universitat Pompeu Fabra kutatóprofesszora, az MTA külső tagja, amelyet megtekinthetnek a világhálón.

[Bővebben:](#)

Az agy fejlődése: a kezdetektől a gondolkodásig volt a címe **Molnár Zoltán** kutatóorvos, az Oxfordi Egyetem professzora, az MTA külső tagja **székfoglaló előadásának**, amelyet megtekinthetnek a világhálón.

[Bővebben:](#)

A Fórum Kisebbségkutató Intézet Bagoly mondja sorozata két új epizóddal bővült: **H. Nagy Péter** irodalomtörténésszel a **karanténkultúra örökségéről**, **Körös Zoltán** történésszel pedig a **Magyarországot érintő második világháborús légiháborúról** és bombázásokról.

[Bővebben:](#)

Fölkerült a világhálóra a csikszeredai KAM Intézet Vidéki térség, vidéki társadalom címmel indított fórunsorozatának első része, melynek címe **Vidék a médiában — média a vidékben**.

[Bővebben:](#)

A vajdasági elvándorlásról készült **beszélgetés Gábrity Molnár Irén** szociológussal, az Újvidéki Egyetem nyugalmazott professzorával, az MTA köztestületének külső tagjával, amelyet

megnézhetnek a világhálón.

[Bővebben:](#)

Apák és fiúk. **A cipszerek nyomában** címmel hallgathatnak meg beszélgetést **Csaboczy Szabolcs** történésszel, a Szlovák Tudományos Akadémia és a Fórum Kisebbségkutató Intézet munkatársával.

[Bővebben:](#)

Liszka József néprajzkutatóval, a Fórum Kisebbségkutató Intézet komáromi Etnológiai Központjának igazgatójával, az MTA köztestületének külső tagjával készült **interjút** meghallgathatják a világhálón.

[Bővebben:](#)

Az Amerikai Magyar Tanár-egyesület áprilisban megrendezett, **50., jubileumi konferenciájáról** olvashatnak összefoglalót a világhálón.

[Bővebben:](#)

A május elején Marosvásárhelyen megrendezett, **33. Tudományos Diákköri Konferenciáról** olvashatnak el összefoglalót a világhálón.

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

Május közepén 9. alkalommal rendezték meg Beregszászban a **Tudományos Délutánt**, amelyen online előadást tartott **Kocsis Károly** geográfus akadémikus, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnöke is **az Akadémia történetéről és tagsági rendszeréről**.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

ÚJ MÉDIA KONFERENCIA
Mély mediatisáció és disztópikus gondolkodás

Május közepén
Marosvásárhelyen

rendezték meg az **Új Média Konferenciát** Mély mediatisáció és disztópikus gondolkodás. Reflexiók, reprezentációk, értelmezések címmel.

[Bővebben:](#)

**Reintegrációs folyamatok
Magyarország schengeni határai
mentén** — különös tekintettel a

magyar—román határszakaszra címmel tartott előadást május 15-én Komáromban **Szilágyi Ferenc** geográfus, a Partiumi Keresztény Egyetem docense, dékán, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

**Közjogi és közjogtörténeti
fordulóponatok.** Alapjogok az európai

alkotmányos térben címmel rendeztek konferenciát ugyanezen a napon Kolozsváron.

[Bővebben:](#)

Erdélyi magyarság a 20. században
címmel rendeztek konferenciát
Sepsiszentgyörgyön május 15—16-án.

[Bővebben:](#)

Párbeszédben a jövőért — az
oktatásszervezés és -kutatás kihívásai
és perspektívái címmel rendeztek
konferenciát Csíkszeredában május 15—16. között.

[Bővebben:](#)

Május 15—17. között rendezték meg
Gyulafehérváron a **XI. Erdélyi
Jogászgyűlést.**

[Bővebben:](#)

Május 17-én rendezték meg
Beregszászban a **XX., jubileumi
Kárpátaljai Magyar Diákköri
Konferenciát.** A rendezvényen részt vett **Kocsis
Károly** geográfus akadémikus, az MTA Magyar
Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnöke.

[Bővebben:](#)

**Deportálás, kitelepítés,
lakosságcsere** címmel rendeztek
tudományos konferenciát a Selye
János Egyetemen május 20-án.

[Bővebben:](#)

Az EME Jakó Zsigmond
Kutatóintézetének társszervezésében
valósult meg Budapesten május 21-én
a **Hivatalnok értelmiség a kora újkori Erdélyben
és a Magyar Királyságban** VII. elnevezésű
konferencia.

[Bővebben:](#)

Ugyanezen a napon rendezték
meg Marosvásárhelyen az **I.
Örköb fogadás Konferenciát.**

[Bővebben:](#)

A Virtuális Bolyai Egyetem keretében
ugyanezen a napon tartott előadást
Kolozsváron **Gábor Csilla** irodalom-
történész, a BBTE professzora, az MTA
külső tagja **Káldi-Biblia 400 — szentírásfordítás
a katolikus reform(áció) kontextusában:**
filológiák, viták, hermeneutikai kérdések címmel.

[Bővebben:](#)

**Hogyan tehető zöldebbé a
pedagógia?** címmel rendeztek
nemzetközi tudományos
konferenciát Újvidéken május 24-én.

[Bővebben:](#)

Május 26-án rendezték meg
Marosvásárhelyen a **II. Integrált
Növényvédelmi Fórumot.**

[Bővebben:](#)

A békakirály csókja — **Amit a Grimm-
mesékről eddig biztosan nem tudtál**
címmel tartott előadást május 26-án
Dunaszerdahelyen **Liszka József**
néprajzkutató, a Fórum Kisebbségkutató Intézet
komáromi Etnológiai Központjának igazgatója,

az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Május 27-én Kolozsváron tartott előadást **Szoboszlai-Kiss Katalin** filozófus, klasszika—filológus, a Széchenyi István Egyetem docense **Bibó István életútja és szerepvállalása az 1956-os forradalom idején** címmel.

[Bővebben:](#)

A **Sapientia EMTE** kutatói május 27—29. között **Brüsszelben mutatták be tudományos eredményeiket.**

[Bővebben:](#)

Május 27—29. között rendezték meg a spanyolországi University of Alcalá-n az 1. **EUGLOH Pedagogical Development** konferenciát, amelyen az Újvidéki Egyetemet képviselők között voltak **Szedlák Ottilia** rektorhelyettes (külső köztestületi tag) és **Halasi Szabolcs** dékánhelyettes professzorok.

[Bővebben:](#)

Határon túli magyar kutatók részvételével rendezték meg Budapesten május 28—29-én a **HUCER 2026** konferenciát **Nevelési—oktatási innováció és hagyomány a digitális korban** címmel.

[Bővebben:](#)

Május 29—30-án rendezték meg Kolozsváron a 4. **Pasztorálpszichológiai szakkonferenciát** **A segítő beszélgetés határkérdései** címmel.

[Bővebben:](#)

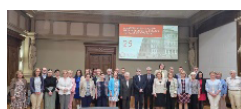
Szlovákiai magyar egyetemisták identitásváltozásai egyéni interjúk tükrében címmel rendeztek műhelykonferenciát május 30-án a Domus-házban Budapesten, amelyen részt vett **Morvai Tünde** politológus, az MTA Határon Túli Magyarok Titkárságának vezetője.

[Bővebben:](#)

Előadásokkal vettek részt a **Partiumi Keresztény Egyetem oktatói** a Koperben június 3—6. között megrendezett **MIC26** konferencián.

[Bővebben:](#)

Június 4-én rendezték meg az Akadémián a **Termini Magyar Nyelvi Kutatóhálózat** jubileumi konferenciáját **A magyar nyelv a Kárpát-medencében: 25 év kutatás, tervezés és szolgálat** címmel.

[Bővebben:](#)

Június 4-én rendezték meg Kolozsváron a **III. Nőtörténeli Műhelykonferenciát.**

[Bővebben:](#)

Június 4—5-én **konferenciát** rendeztek Bukarestben a **70 éves hungarológiáról** a **Bukaresti Egyetemen.**

[Bővebben:](#)

A szerelem a filozófiában és az irodalomban címmel tartott előadást Kassán június 5-én **Mészáros András** filozófus, nyugalmazott egyetemi tanár, az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

Június 6-án rendezték meg Szabadkán a **Károli Fórum MMXXVI** nemzetközi tudományos konferenciát.

[Bővebben:](#)

A Szecesszió Világnapja Szabadkán
A szépség mindennapjai — nők, művészet és életérzés a szecesszió korában címmel rendeztek konferenciát Szabadkán június 10-én.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Június 10-én Pozsonyban tartott előadást a **Mohács 500** program keretében **Kovács Attila** vallástörténész, a Comenius Egyetem docense.

[Bővebben:](#)

Június 10–11-én online módon

rendezték meg a **Kanadai magyarságtudományi Társaság** évi rendes, sorrendben 40. konferenciáját.

[Bővebben:](#)

A gyógyturizmusról: kezeléstől az étkeztetésig címmel rendezték meg június 11-én Kolozsváron a **XIII. Erdélyi Magyar Vendéglátás és Turizmus Konferenciát**.

[Bővebben:](#)

Június 12-én rendezték meg Kolozsváron a **24. Erdélyi Médiajelentés konferenciát**.

[Bővebben:](#)

Ugyanott, ugyanezen a napon **Láng Gusztáv-emléknapot** rendeztek.

[Bővebben:](#)

Valóság és képzelet címmel rendezték meg Kolozsváron június 12–13-án a **XIV. Interdiszciplináris Párbeszéd Konferenciát**.

[Bővebben:](#)

A kalotaszegi Sztánán és Kispetriben rendezték meg doktoranduszoknak június 12–13. között a **STEM workshopot**.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

75. születésnapját ünnepelte **Fleisz János** történész, a Nagyvárad Állami Egyetem korábbi egyetemi magántanára, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Életének **92. évében elhunyt Brassai Zoltán belgyógyász**, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem professzora, dékánja, az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

Hetvenéves a magyar nyelvű oktatás a Bukaresti Egyetemen.

[Bővebben:](#)

AHAA-AMAT

Association of Hungarian American Academicians

Akadémikusok Társasága.

10 éves az Amerikai Magyar

[Bővebben:](#)

Duka Zólyomi Árpád atomfizikusra, politikusra, a Comenius Egyetem professzorára **emlékeztek** Pozsonyban születésének 85. évfordulója alkalmából.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

495 éve született Nagyszombatban **Zsámboky János** (Sambucus) **humanista polihisztor** tudós, bécsi udvari történész és orvos.

[Bővebben:](#)

A dél-bácskai Óverbászon született kerek 150 éve **Vönöczky-Schenk Jakab zoológus**, ornitológus, a Magyar Ornitológiai Központ főigazgatója.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Kolozsváron született 145 éve **Dávid Lajos matematikus**, matematikatörténész, a budapesti, a debreceni, illetve a kolozsvári tudományegyetem professzora.
[Bővebben:](#)

Nagyváradon született 140 évvel ezelőtt **Huzella Tivadar orvos**, hisztológus, biológus, a budapesti egyetem professzora.
[Bővebben:](#)

A szepességi Iglón született 135 esztendeje **Mazalán Pál bányamérnök**, geofizikus, hidrogeológus, a Műegyetem oktatója, a Bányászati Kutatóintézet osztályvezetője.
[Bővebben:](#)

Szintén 135 éve született **ifj. Lóczy Lajos geológus**, a Rio de Janeiro-i Szövetségi Egyetem professzora, számos külföldi tudományos társaság tagja.
[Bővebben:](#)

120 évvel ezelőtt született **Kőrösy Ferenc vegyész-mérnök**, a jeruzsálemi egyetem tanára, a beér-sevai Negev Kutatóintézet kutatóprofesszora, az MTA külső tagja.
[Bővebben:](#)

115 esztendeje született **Szekeres György (George) matematikus**, vegyész, az Új-Dél-Wales-i Egyetem professor emeritusa, az Ausztrál Tudományos Akadémia tagja, az Ausztrál Matematikai Társulat elnöke, az MTA tiszteleti tagja.
[Bővebben:](#)

Temesváron született 105 évvel ezelőtt **Radó Ferenc matematikus**, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem professzora.
[Bővebben:](#)

Ugyancsak 105 éve született **Rédei György Pál** (Redei, George P.) magyar–amerikai **genetikus**, agrármérnök, a University of Missouri professor emeritusa, a Genetics Society of America, az American Association for the Advancement of Science tagja, az MTA külső tagja.
[Bővebben:](#)

Kerek száz éve született **Garay András** (Andrew) magyar–amerikai **biofizikus**, biokémikus, molekuláris biológus, a Texasi Mezőgazdasági és Műszaki Egyetem professor emeritusa, akadémikus.
[Bővebben:](#)

Szintén száz évvel ezelőtt született **Kemény János György** (Kemeny, John George) magyar–amerikai **matematikus**, a Dartmouthi Főiskola intézetvezető professzora, a Basic programozási nyelv egyik megalkotója.
[Bővebben:](#)

90 éves lenne **Radda György Károly** (Sir George Radda) magyar–brit **biokémikus**, az Oxfordi Egyetem professor emeritusa, az MTA tiszteleti tagja, az MRI képkalkotó vizsgálat kidolgozója.
[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

A Méhes György–Nagy Elek Alapítvány kutatói pályázatot hirdet **a romániai magyar írók a kommunizmus időszakában betöltött társadalmi, kulturális és politikai szerepének feltárására**.
A pályázási határidő: július 15.
[Bővebben:](#)

Szeptember 17–20. között rendezi meg az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság a **XXVII. Földmérő Találkozót**.

A jelentkezési határidő: augusztus 15.

[Bővebben:](#)

Az **Amerikai Magyar Orvosszövetség** október 25. és 30. között rendezi meg **57. évi rendes konferenciáját**

Sarasotában.

[Bővebben:](#)

November 26-án nemzetközi tudományos konferenciát rendeznek Szabadkán **Az oktatás és a kutatás (át) alakulása a mesterséges intelligencia korában** címmel.

[Bővebben:](#)

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele
2026/6. szám

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök

Szerkesztő: Kálóczy Katalin

A Tudósportrét Kulcsár-Szabó Enikő állította össze.

1112 Budapest, Budaörsi út 45.
mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők az MTA [honlapján](#).

Módy István

(Marosvásárhely, 1957. március 15.)

a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja

István Módy was born in Marosvásárhely (Târgu Mures) on 15 March 1957. His father was a professor at the University of Medicine and Pharmacy of Târgu Mures, Romania, so he was exposed to medical research already in his early years. In 1976–78 he studied at the same university, then he left Romania, and in 1981 he received his BSc in 1985, his PhD degree in neurophysiology at the University of British Columbia in Vancouver, Canada. In 1985–86 he was postdoctoral fellow at the Max Planck Institute in Munich, Germany. In 1986–88 he was working at the neurological department of Toronto Western Hospital Playfair Neuroscience Institute, then went to become Assistant Professor of Neurology at Stanford University. In 1993–95 he was assistant professor at the University of Texas Southwestern Medical Center in Dallas. Since 1995 he has been Tony Coelho Chair in Neurology at the University of California in Los Angeles (UCLA).

The Mody lab continues to contribute to our understanding of the neuronal dysregulation involved in such diverse conditions as stroke, head trauma, epilepsy, and many neurodegenerative disorders. The principal area of interest is how the brain maintains the delicate balance between excitation and inhibition, the perturbation of which can lead to numerous brain disorders. By exploring the role of γ -amino-butyric acid (GABA, the major inhibitory neurotransmitter in the brain), the fundamental processes that lead to disorders such as epilepsy, postpartum depression, premenstrual syndrome/ premenstrual dysphoric disorder (PMS/PMDD), and stress-related anxiety, are coming to light. They have

Módy István Marosvásárhelyen született 1957. március 15-én. Édesapja a Marosvásárhelyi Orvostudományi és Gyógyszerészeti Egyetem professzora volt, így már gyermekkorában alkalma volt megismerni az orvosi kutatásokat. 1976–78-ban itt kezdte meg egyetemi tanulmányait, majd elhagyta Romániát, és Vancouverben, a kanadai British Columbia Egyetemen végzett 1981-ben, és kapott PhD-diplomát neurofiziológiából 1985-ben. 1985–86-ban posztdoktori ösztöndíjas volt a müncheni Max Planck Intézetben. 1986–88-ban a torontói Western Hospital Playfair neurológiai intézetében dolgozott, majd a Stanford Egyetem neurológiai tanszékén lett adjunktus. 1993–95-ben docens volt a Texasi Egyetem Dallasban lévő Délnyugati Orvosi Központjában. 1995-től a Kaliforniai Egyetem Neurológiai Tanszékének Tony Coelho címzetes professzora Los Angelesben.

A Módy-laboratóriumban folyó kutatások segítségével jobban megérthetjük a különböző esetek — stroke, fejsérülés, epilepszia és más neurodegeneratív rendellenességek — okozta neuronális diszregulációt. Fő kutatási területe az agy azon funkciója, hogyan tartsa fenn az ingerlés és a gátlás közötti kényes egyensúlyt, amelynek kilengései számos agyi rendellenességhez vezethetnek. A γ -amino-vajsav (GABA, az agyban lévő fő gátló neurotranszmitter) szerepének feltárásával fény derülhet az olyan alapvető folyamatokra, amelyek meghatározóak az epilepszia, a szülés utáni depresszió, a premenstruációs szindróma/ premenstruációs diszfóriás zavar (PMS/PMDD), illetve a stressz okozta szorongás kialakulásában. Nemrégiben felfedezték, hogy

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

recently discovered that a tonic form of GABA-mediated inhibition hinders the plasticity of the brain that is required for recovery of function after stroke. Thus a new therapeutical target for stroke recovery is in sight. They are also working on the development of a drug which may be used in the treatment of Alzheimer's disease. He is author/co-author of nearly 300 publications, among others the textbook *Neurobiology of the Epilepsies: From Epilepsy: A Comprehensive Textbook* with Jerome Engel. He is member of the Society for Neuroscience (1983), the American Association for the Advancement of Science (1988), the Winter Conference on Brain Research (WCBR, 1989), the American Epilepsy Society (1992), the Physiological Society (1996) and the Society for Neuroscience.

His recognitions include the Michael Prize of the International League Against Epilepsy (1999), the Hauptmann Prize (1988) of the German League Against Epilepsy, HW Magoun Lectureship Award (2015) of the UCLA Brain Research Institute, J. Allyn Taylor International Prize in Medicine (2018) of the Canadian Robarts Research Institute, the Basic Scientist Award from the AES/Milken Foundation (2004), the Javits Award from the National Institutes of Health/NINDS (2001), the Hungarian Order of Merit, Commander's Cross (2018), the Arany János medal of the Hungarian Academy of Sciences (2024), and the Mikó Imre memorial medal of the Transylvania Museum Society (2025).

He is founding member of the Friends of Hungary foundation and the Association of Hungarian—American Academicians (AHAA-AMAT). He is member of the International Scientific Advisory Board of the HUN-REN Research Network. He often visits Hungary, as well as Transylvania. He was the initiator and one of the organizers of the MTA 200 Anniversary Symposium held on 8—9 May 2025, where external members of the Hungarian Academy of Sciences and Nobel prize winners presented lectures.

He was elected external member of the

egy, a GABA közvetítette gátlás tonikus formája gátolja az agy plaszticitását, amelyre szükség van stroke után a funkciók helyreállításához. Ily módon lehetővé válhat a stroke utáni felépülés. Egy olyan gyógyszer fejlesztésén is dolgoznak, amelyet talán használni lehet az Alzheimer-kór kezelésében.

Közel 300 publikáció — köztük a Jerome Engellel közösen írt *Neurobiology of the Epilepsies: From Epilepsy: A Comprehensive Textbook* tankönyv — szerzője/társszerzője. Tagja a Idegtudományi Társaságnak (1983), az Amerikai Tudomány Fejlődéséért Szövetségnek (1988), a WCBR-nek (1989), az Amerikai Epilepsziái Társaságnak (1992), a Fiziológiai Társaságnak (1996) és az Idegtudományi Társaságnak.

Elismerései között szerepel a Német Liga az Epilepszia ellen Hauptmann-díja (1988), a Nemzetközi Liga az Epilepszia ellen Michael-díja (1999), a UCLA Agykutató Intézet HW Magoun Lectureship Award-ja (2015), a kanadai Robarts Kutató Intézet Orvostudományi Allyn Taylor Prize-ja (2018), az AES/Milken Foundation Basic Scientist díja (2004), a Nemzeti Egészségügyi Intézetek (NIH/NINDS) Javits-díja (2001), a Magyar Érdemrend tisztikeresztje (2018), a Magyar Tudományos Akadémia Arany János-érme (2024) és az Erdélyi Múzeum Egyesület Mikó Imre emléklapja (2025).

Alapító tagja a Magyarország Barátai Alapítványnak, és az Amerikai Magyar Akadémikusok Társaságának, tagja a HUN-REN Nemzetközi Tanácsadó Testületének. Gyakran látogat Magyarországra és Erdélybe. Kezdeményezője és egyik szervezője volt a 2025. május 8—9-én megtartott MTA 200 Tudományos Emlékkonferenciának, ahol az MTA külső tagjai és Nobel-díjasok adtak elő. 2001-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották az Orvosi Tudományok Osztályában. Székfoglaló előadását 2002. március 19-én tartotta Ki a legény a gátláson? A GABAerg rendszer működése a központi idegrendszerben címmel.

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Hungarian Academy of Sciences in 2001 in the Section of Medical Sciences. He delivered his inaugural speech “Ki a legény a gátláson? A GABAerg rendszer működése a központi idegrendszerben on 19 March 2002.

We asked three questions to Professor István Módy. The questions and his answers follow.

1. Hungary is very proud of its “grey matter”, the scientific performance is considered one of the country’s most important results. How important do you think Hungary is in the scientific world of the 21st century?

István Módy: Most of the greatest scientific achievements of Hungarian scientists, including those who were awarded Nobel Prizes, have been accomplished outside of Hungary. I strongly feel that it is time for Hungary to provide the necessary conditions for the Hungarian scientists within its own borders, so that revolutionary discoveries can be made within Hungary’s own research framework.

2. A great number of excellent Hungarian scientists live and work outside Hungary. What do you think of your national and professional identity with reference to your scientific career?

István Módy: Among other excellent Hungarian brain researchers including György Buzsáki, Tamás Freund, Péter Somogyi, who studied inhibition in the brain I have also been considered part of the Hungarian Inhibitory “Mafia”. Although I did not study in Hungary, I consider myself a descendent of the great Hungarian scientific tradition in this field started by the neuroanatomist János Szentágothai and the neurophysiologist Endre Grastyán. There are younger Hungarian members of this perceived scientific “Mafia” including Zoltán Nusser, Iván Soltész, Ádám Kepecs, Attila Losonczy, Gábor Tamás and others who eloquently carry the torch forward. Their talented Hungarian trainees will ensure that this field in the Neurosciences will always carry a

Három kérdést tettünk föl Módy István professzor úrnak. A kérdéseket és a válaszokat az alábbiakban közöljük.

1. Magyarország nagyon büszke a szürkeállományára, a tudományos teljesítmény az ország egyik legfontosabb eredményének számít. Hogyan ítéli meg Magyarországnak a 21. századi tudomány világában betöltött szerepét?

Módy István: A magyar tudósok legnagyobb tudományos eredményeinek nagy részét, beleértve a Nobel-díjasokat is, Magyarországon kívül érték el. Határozottan úgy érzem, itt az ideje, hogy Magyarország saját határain belül biztosítsa a szükséges feltételeket a magyar tudósok számára, hogy forradalmi felfedezések születhessenek a magyar kutatási kereteken belül.

2. Sok magyar tudós él és dolgozik Magyarország határain kívül. Milyen összefüggést lát nemzeti/etnikai hovatartozása és tudományos pályafutása között?

Módy István: Más kiváló magyar agykutatók, köztük Buzsáki György, Freund Tamás és Somogyi Péter mellett, akik az agy gátlását vizsgálták, engem is a magyar gátló „maffia” részének tekintettek. Bár nem Magyarországon végeztem tanulmányaimat, a Szentágothai János neuroanatómus és Grastyán Endre neurofiziológus által alapított nagy magyar tudományos hagyomány leszármazottjának tartom magam ezen a területen. Ennek az állítólagos tudományos „maffiának” vannak fiatalabb magyar tagjai is, mint például Nusser Zoltán, Soltész Iván, Kepecs Ádám, Losonczy Attila, Tamás Gábor és mások, akik nagyon sikeresen viszik előre a fáklyát. Tehetséges magyar tanítványaik továbbá biztosítékkal szolgálnak arra, hogy az idegtudományoknak ez a sajátos területe mindig is kritikus magyar vonatkozással bírjon.

3. Változó világunkban korábban ismeretlen

critical Hungarian component.

3. We live in a changing world facing problems unknown earlier. Which areas of research can meet the most urgent demands of our days?

István Módy: We have made significant steps forward in the field of translational medical research, particularly in addressing the need of cancer treatment. I think what should follow is diseases of the brain, particularly neurodegenerative disorders and neuro-psychiatric conditions that affect hundreds of millions individuals world-wide. A significant help in the field of drug design and therapy may come from the wise use of Artificial Intelligence (AI) that could speed up these processes by several orders of magnitude. In other fields, the need for energy could be addressed with the use of small modular nuclear reactors (SMR) that could supply with the required energy the AI data centres, as well as the ever-rising local needs of cities and townships.

Contact

Office
635 Charles Young Dr S
Los Angeles, CA 90095
US
Tel: 1 310-206-4481
E-mail: mody@ucla.edu

problémákkal szembesülünk. Véleménye szerint melyik tudományterület kutatásai adhatnak leginkább választ korunk legégetőbb kérdéseire?

Módy István: Jelentős lépéseket tettünk előre az alkalmazott orvostudományi kutatások területén, különösen a rákkezelés szükségességének kielégítésében. Úgy gondolom, hogy ezt követően az agyi betegségeknek kellene következniük, különösen a neurodegeneratív rendellenességeknek és a neuropszichiátriai állapotoknak, amelyek világszerte több száz millió embert érintenek. A gyógyszertervezés és -terápia területén jelentős segítséget nyújthat a mesterséges intelligencia (MI) bölcs használata, amely nagyságrendekkel felgyorsíthatja ezeket a folyamatokat. Más területeken az energiaigényt kis moduláris nukleáris reaktorok (SMR) használatával lehetne kielégíteni, amelyek elláthatnák a szükséges energiával a mesterséges intelligencia adatközpontjait, valamint a városok és települések folyamatosan növekvő helyi igényeit.

Kapcsolat

Hivatalos
635 Charles Young Dr S
Los Angeles, CA 90095
US
Tel.: 1 310-206-4481
E-mail: mody@ucla.edu

